ANUNŢURI

• Dumnezeu a făcut marele dar al naşterii unui prunc în nou întemeiata familie a fraţilor noştri, Cristian şi Iulia. Copilei **Anastasia-Nectaria** îi dorim să biruiască toate piedicile şi să crească frumos sub umbra Sfântului Nectarie!

• A venit vremea să plece la Domnul sora **Cornelia** (*foto*), mama, bunica şi străbunica familiei Popescu. Buni Cornelia ne-a rămas în suflet prin dragostea şi grija cu care ne-a întâmpinat an de an pe cei ce i-am călcat pragul casei cu colinda. Dumnezeu să o aşeze cu drepţii!

• S-au împlinit 40 de zile de la despărţirea pentru o vreme de fratele **Ioan-Voicu**. Să-l rugăm în continuare pe Dumnezeu pentru sufletul său şi aşezarea în odihna cerească.

Vecernia Hramului

ŞTIRI

• **Arhimandritul Petros**, stareţul Mănăstirii „Sfântul Ioan Botezătorul" – **Essex**, din Anglia **va conferenţia** pe 23 noiembrie în Deva. Conferinţa „Rugăciunea ca şi cale spre cunoaştere" va începe la ora 17:00 şi se va desfăşura la Sala Mare a Centrului Cultural „Drăgan Muntean". Intrarea este liberă, în limita locurilor disponibile. (sursa: *basilica.ro*)

• **Preafericitul Părinte Arhiepiscop Hrisostom al II-lea**, Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe a Ciprului, **a adormit** în Domnul luni dimineaţă la vârsta de 81 de ani după o îndelungată suferinţă. A înfiinţat Facultatea de Teologie, a reînfiinţat eparhiile vechi istorice, care au fost desfiinţate de cruciaţi, de ocupaţia latină, în Cipru. A fost un arhiepiscop al faptei, un mare gospodar şi un bun chivernisitor al averii Bisericii Cipriote. (*sursa: basilica.ro)*

• Săptămâna trecută în Republica Moldova a fost lansată oficial **campania „Copiii LGBT în şcoala ta".** Mitropolitul Chişinăului şi întreaga Biserică Ortodoxă au luat poziţie faţă de această încercare de a distruge valorile creştine şi a înlocui normalitatea din minţile copiilor cu ideologia de gen. (*sursa: orthodoxchristian.com*)

LIBRĂRIA LOGOS ne recomandă

SFÂNTUL TEOFAN ZĂVORÂTUL
Vindecare neputinţelor duhovniceşti

Sfântul Teofan are exceptionalul dar de a-i putea încuraja pe toţi, indiferent de locul unde au ajuns pe calea duhovnicească, să meargă mai departe în lupta lor împotriva patimilor şi în pregătirea lor pentru unirea cu Mirele Hristos. Învăţătura sa insuflată de Dumnezeu este potrivită pentru toţi cei ce caută cu sinceritate Împărăţia cerurilor.

Arhiva pdf a revistei: https://archive.org/search.php?query=Maximina+pentru+suflet&sort=-publicdate
Contact: revista.maximina@gmail.com sau la tel. 0734.194.372. Mulţumim tuturor pentru rugăciuni şi ajutor

Numărul 40 (CVIII) 13 noiembrie 2022

MaxiMina
Foaie ortodoxă pentru suflet

ORTODOXIA şi LUMEA MODERNĂ

Preot Stephen Freeman

Viaţa monahală ortodoxă este cel mai bun exemplu de vieţuire în modernitate, în parte pentru că **monahii trăiesc în acelaşi fel în care trăiau călugării de acum 1000 de ani**. Deşi, când am fost în Athos anul trecut, am observat cu uimire că nu a existat loc în care să nu am semnal...

În Ortodoxie, în general călugării trăiesc o viaţă de rugăciune şi ospitalitate. Cam acestea sunt reperele vieţii lor acum, şi la fel a fost şi în trecut. În schimb, în Apus, călugării au dobândit în timp diferite ocupaţii. Sunt ordine monahale catolice care se ocupă cu activităţi intelectuale sau pedagogice, alţii sunt specializaţi pe misiune şi propovăduire. În acest fel, călugării catolici se integrează foarte bine în lumea modernă, căci putem auzi: *Am aflat că a devenit călugăriţă şi predă la o şcoală catolică. Nu-i aşa că e minunat?* În schimb, când se gândeşte la monahii ortodocşi, lumea modernă se întreabă: *La ce folosesc? Care e contribuţia lor în societate?*

Când Sf. Sofronie a dorit să se mute cu obştea sa din Franţa în Anglia, la Essex, el a trebuit să ceară voie autorităţilor pentru a se aşeza acolo, ba chiar mai mult, a fost necesară emiterea unei legi speciale în Parlamentul britanic. Aşa că au fost întrebaţi: ce bine veţi face? Iar unul dintre membrii Parlamentului a remarcat atunci că poate nu e cea mai bună întrebare, căci şi Iuda a zis că mai bine era să fi dat banii săracilor... Însă **răspunsul pe care l-au dat monahii din obştea Sf. Sofronie a fost: ne vom ruga**. Şi aceasta au şi făcut. Nu au venit cu gândul să spună: vom deveni o putere spirituală a Angliei care va readuce Ortodoxia în Regat. Deşi chiar aceasta s-a întâmplat! Au spus că vor trăi acelaşi fel de viaţă pe care l-au trăit şi în Franţa şi pe care nu l-au schimbat de atunci până în ziua de azi. Căci aceasta este viaţa monahală specifică Ortodoxiei din întreaga lume şi din orice perioadă istorică.

Extrapolând puţin lucrurile, putem spune că acelaşi lucru este valabil şi pentru obştile de mireni, pentru parohii. **Viaţa Bisericii ca şi comunitate este aceeaşi azi ca şi în trecut**, căci biserica de mir este un loc al Tainelor, al vindecării, al spovedaniei, al luptei cu patimile, al comuniunii şi iubirii.

Unul dintre scopurile lumii moderne este eliminarea suferinţei. Acesta este un lucru bun, căci nimeni nu doreşte să sufere. Dar dacă ne uităm la felul în care modernitatea vrea să şteargă suferinţa, vom observa că este doar prin moarte: eutanasie, avort sau altele asemenea. **Singurul răspuns la problemele vieţii omului, pe care îl dă societatea secularistă este moartea, pentru că nu poate răspunde în alt chip**. Însă ne asigură că moartea va fi fără dureri.

Creştinii nu au primit porunca de a elimina suferinţa din viaţa lor. Este bine să tratezi oameni, să-i vindeci. Biserica a folosit medicina cu mult înainte de timpurile moderne. Însă rolul principal al Bisericii şi al fiecărei parohii în parte este să devină **o obşte care să-i sprijine pe oa-**

meni a-și duce crucea suferinței. Fiecare din noi vom suferi, mai devreme sau mai târziu, în această lume. Dar această suferință nu trebuie să ajungă irațională sau gratuită, ci trebuie să-i ajutăm pe cei care suferă, de exemplu dând mâncare celui flămând. Însă dacă ne mărginim doar la milostenia trupească și-l lăsăm pe acel sărac să sufere din cauza foamei de lipsă de sens în viață, atunci înseamnă că de fapt nu l-am hrănit.

Trăim într-o societate care îi trimite pe cei în vârstă în aziluri, imediat ce devin neputincioși sau o povară pentru familiile lor. Cu toții muncim, deci nu avem timp să ne ocupăm de părinții și bunicii noștri care au îmbătrânit. Așa că îi luăm din căminele lor și îi așezăm în aziluri, aceste adevărate locuri ale singurătății, oricât de bine îngrijiți ar fi acolo. Poate că unii dintre cei care intră în asemenea cămine de bătrâni, vor ridica pumnul spre Cer, întrebând de ce îngăduie Dumnezeu atâta suferință. Dar niciunul dintre noi nu face nimic! Suntem o societate care scoate din sânul ei pe cei bolnavi și bătrâni, îi izolează de restul oamenilor, ca și când boala și bătrânețea nu ar exista.

A fi ortodox înseamnă a trăi deplin condiția umană, adică inclusiv a suferi, a fi bolnav, a îmbătrâni. Ce poate face **Biserica** pentru cei care trec prin aceste momente firești ale vieții? **Să fie prezentă, să-i ajute, să-i mângâie, să nu-i izoleze sau excludă din comunități**. Nu trebuie să ne transformăm într-o congregație benedictină, într-un serviciu social, nici să fim o versiune ortodoxă a unei comunități burgheze morale, care bifează acțiunile sociale după un program bine stabilit. Să încercăm să devenim mai omenoși, comunități în care oamenii se sprijină unii pe alții într-o lume străină și dușmană de cele mai multe ori.

Și mai trebuie să înțelegem ceva: **care dintre lucrurile pe care lumea modernă ni le oferă cu atâta generozitate ne este de folos și care nu**, iar pe ultimele să le eliminăm din viața noastră. Trebuie să fim cu mare grijă la tehnologia care ne stârnește patimile. După 5 minute de navigare pe Facebook, din păcate ori ajungi să judeci pe unii sau pe alții că sunt proști, ori să te enervezi de ce se spune acolo și să vrei să dai replica.

Poate că acum 50 de ani, moralitatea lumii era mai aproape de cea pe care o trăim noi ca ortodocși, dar trebuie să înțelegem că **moralitatea de acum a lumii nu are nimic în comun cu credința noastră**. Și ce e mai grav este că atentează asupra copiilor noștri. Dacă mergi într-o universitate și începi să vorbești despre ceea ce ne învață Biserica cu privire la relațiile trupești, nu doar că vei fi privit ca un bigot, ci ca un om plin de răutate, care te împotrivești sentimentelor și dorințelor celorlalți.

Acest fel al lumii de a ne privi nu este ceva nou. Comuniștii considerau o infracțiune a-i vorbi copilului tău despre religie. Iar lucrurile nu vor fi mai bune în viitor. Dar până atunci, noi trebuie să trăim în prezent. Cum? Plinind poruncile lui Hristos, fiind alături unii de alții, ajutându-ne unii pe alții să plinim aceste porunci.

PSALM

Ieroshimonahul Daniil Sandu Tudor
(† 17 nov. 1962)

Cu buze groase de tină
sufletul meu soarbe lumină
și mănânc de pe cer luceferi somnoroși
cu ochi uimiți și umbroși.
Sunt răsunător ca o vioară
la glasul izvoarelor ce mă-mpresoară
și ca un trandafir de nămiază
mă bucur de rouă și de rază.
Nemărginirea și zarea de sine
se doresc și cântă în mine.
Plutesc pe plinătatea ce nu poate să încapă,
ca o frunză picată pe apă.
Cu teamă tainică tăcerea mă spânzură
peste arcul inimii cu prea blândă măsură
și de ascult peste mine stăruitor
la rădăcina gândului viitor,
văd lumea de dincolo cum mă biruiește,
formă străvezie ce în mine se-nnoiește.
Și din dulceața adevărului împresurat
alerg peste hățișuri ca cerbul neînduplecat.
Beau la lăuntru și însetez în afară
aflu în duh și caut peste țară,
peste toate vârstele mă risipesc și mă adun
și nu mai știu de-s înțelept sau nebun.
Aș vrea să zbor ca neprihănitul porumb
și să ascund sub cămașă aripile de plumb.

Scrisoare către Maica Domnului

„De nu vă veți întoarce și nu veți fi precum pruncii, nu veți intra în împărăția cerurilor." Mai jos sunt câteva gânduri ale copiilor de la Școala Sf. Nicolae, pe care le-au trimis Maicii Domnului printr-o scrisoare, la ora de Religie.

Dragă Mamă a tuturor,

„Aș vrea să încep prin a-Ți mulțumi că îmi asculți puțina rugăciune, că mă ajuți la greu și nu mă treci cu vederea. Admir smerenia cu care ajuți oamenii! Te rog să mă îndrumi spre tot ce este bun, ca să mă pot întâlni cu Tine în Rai. Și aș mai vrea să Te rog ceva: să ai grijă de bunicul meu sus în ceruri și să îl lași să mă mai viziteze în vis, că tare mi-e dor de el."

„Voi începe ca un păcătos și îți cer iertare pentru toate păcatele pe care le-am făcut sau le-am gândit. Îți mulțumesc că m-ai ajutat să trec peste multe greutăți și frici, pe care nu credeam că le voi uita."

„Îți mulțumesc pentru tot ajutorul pe care mi l-ai dat, pentru că tu încerci din răsputeri să îi ajuți pe toți, orice ar fi."

„Te rog să îmi dai un an școlar mai bun, dar mai mult decât orice ajută-mă să n-o mai supăr pe mama și să nu mai vorbesc urât despre ceilalți."

„Sincer nu știu cum să încep....Aș vrea să mă ajuți să am mai multă credință și să fiu mai ascultător. Știu că și eu trebuie să fac un pas pentru aceasta, să mă abțin de la lucrurile rele, dar mi-e foarte greu. Mai tot timpul mă iau după alții, dar în adâncul inimii știu că nu e bine. "

„ Îți sunt dator pentru grija pe care o ai față de noi."

„Îți mulțumesc că ai dat viață Mântuitorului!"

„Te-aș ruga să primești scrisoarea ca pe o rugăciune..."

Arhim. Ioasaf, primul stareț al Putnei (†19 nov. 1484)

Întâi nevoitor și stareț la Neamț, unde a pus bună rânduială în viața monahală și a întărit școala de copiști de acolo, arhim. Ioasaf a fost chemat în anul 1468 de însuși Binecredinciosul Voievod Ștefan cel Mare să conducă obștea noii sale ctitorii, mănăstirea Putna. Apoi, văzând viața sa de sfințenie, voievodul și l-a ales drept sfetnic de taină. Rugăciunea inimii, citirea Sfintelor Scripturi și a altor cărți folositoare, copierea acestora și mai ales rugăciunea pentru țară și domnul ei au fost ascultarea de fiecare zi a obștii putnene din acele timpuri, ea devenind a doua lavră moldovenească după Neamț, ca înflorire duhovnicească.

Sfânta Scriptură în viața creștinilor (3)

Dr. Mary Ford, Seminarul Ortodox Sf Tihon, SUA

Sf. Părinți ne dau nenumărate îndemnuri și motive pentru a citi mereu și mereu Sfânta Scriptură. Sf. Ioan Gură de Aur aseamănă cuvintele ei cu niște **arme** care întăresc sufletul în calea vieții și în fața tuturor ispitelor. Le mai aseamănă și cu niște **medicamente dumnezeiești,** care ne pot vindeca sufletul rănit de păcate și greutăți. Iar Sf. Tihon al Moscovei spune că citirea zilnică a Bibliei este ca apa care, picurând mereu, înmoaie și cea mai tare piatră, adică inima noastră. În secolul XX, Sf. Iustin Popovici afirma că **citirea cuvântului Scripturii ne face rudenii pe jumătate ale Domnului, iar plinirea lui, rudenii depline**, căci avem mărturia lui Hristos Însuși despre aceasta: *„Mama mea și frații Mei sunt aceștia care ascultă cuvântul lui Dumnezeu și-l îndeplinesc”.* Iar aceasta ne face mai presus de îngeri!

Ar trebui să spunem câteva cuvinte și despre cărțile Noului Testament, de ce au fost alese tocmai acestea să facă parte din el. Mai ales că unele sunt pur și simplu epistole personale ale unor Apostoli către o anumită comunitate. Ne putem pune întrebarea, văzând că între cele patru Evanghelii există diferențe, de ce nu a fost aleasă una singură sau, mai bine zis, de ce nu au lăsat Hristos sau Biserica o listă clară, cu porunci și sfaturi și în ce fel să credem?

Motivul bine întemeiat pentru care Biserica a ales ca Noul Testament să fie compus din atâtea cărți, unele chiar cu relatări diferite, este pentru că toate sunt mărturii directe sau ale unor oameni foarte apropiați de cei care le-au trăit. Iar aceasta contează cel mai mult: **mărturia personală autentificată apoi de comunitatea Bisericii**. Și mai este un aspect: cei care au scris cărțile nou-testamentare au fost nu doar martori ai rostirii acelor cuvinte, ci le-au și înțeles. **Mulți au auzit propovăduirea lui Hristos, dar puțini au fost cei care au și înțeles-o și mai puțini au fost cei care au lăsat-o să lucreze în viața lor**. De aceea, dintre atâtea scrieri (căci au fost multe în primele secole), s-au păstrat cele ale oamenilor care au priceput cuvintele Mântuitorului, acestea având un impact total asupra vieții lor: schimbarea personală.

Unii creștini spun că se tem să citească Sfânta Scriptură, pentru că nu o pot înțelege sau o înțeleg greșit. Ca atare, au hotărât să nu o mai citească deloc. Sf. Iustin Popovici le dă un sfat pertinent: **citiți cât de mult Biblia, căci atunci când mintea nu pricepe, inima va simți adevărul.** Iar când nici aceasta nu poate, totuși citiți cuvântul lui Dumnezeu, căci **astfel puneți sămânța cea bună în suflet**. De creșterea ei se va ocupa Însuși Dumnezeu, căci așa ne spune: *„Așa este împărăția lui Dumnezeu, ca un om care aruncă sămânța în pământ, și doarme și se scoală, noaptea și ziua, și sămânța răsare și crește, cum nu știe el, pământul rodește de la sine: mai întâi pai, apoi spic, după aceea grâu deplin în spic.”* Așa va crește și în mintea noastră sămânța Scripturii, udată și îngrijită de harul Duhului Sfânt. Însă trebuie să ne facem și noi partea, adică să o semănăm, să citim.

Să nu grăbim însă roadele citirii Scripturii, căci cuvintele ei sunt precum drojdia care dospește aluatul sufletelor noastre: **are nevoie de timp**. Să avem răbdare cu noi și cu lucrarea lui Dumnezeu prin cuvântul Scripturii în inimile noastre. Citirea este ca un exercițiu fizic: ca să aibă efecte, trebuie făcute antrenamente zilnice; ca să rodească în noi cuvântul, trebuie citit zilnic.

Cum să citim Scriptura? Cei care nu o cunosc, ar fi bine să o citească o dată, luând, de exemplu, Evangheliile una după alta. Cei care s-au întărit deja în cunoașterea ei, pot citi părțile din Evanghelii și Epistole, indicate zilnic, iar cei care doresc ceva mai mult, pot să adauge la acestea comentariile diferiților Sf. Părinți și teologi ai Bisericii (și nu sunt puține, iar acum, mediul online ne oferă tot ce avem nevoie, doar să căutăm). Sau se pot îmbina acestea două, dacă avem timp: dimineața să citim cele câteva versete zilnice, iar seara, mai ales dacă avem copii, să citim împreună Evanghelia, pericopă cu pericopă.

A citi Scriptura nu este destul, ci trebuie să ne aducem aminte de fiecare dată **să o citim cu smerenie**. Sf. Iustin Popovici spunea că trebuie să avem grijă când citim, căci aceste cuvinte sunt ale lui Dumnezeu Care ni le adresează fiecăruia din noi personal și care ne aduc tot mai mult în apropierea Sa. Cineva spunea că **citirea Scripturii este ca și cum am primi în ospeție un călător dumnezeiesc**. Iar când Dreptul Avraam a făcut aceasta, i S-a arătat Sf. Treime! Smerenia ar trebui să ne însoțească și pentru că niciodată nu vom putea epuiza, citind, înțelesul cuvântului lui Dumnezeu.

De asemenea, citirea Scripturii **trebuie însoțită de rugăciune** sau chiar și numai de a ne face semnul Sfintei Cruci la început. Trebuie să cerem lui Dumnezeu să ne lumineze mintea și inima în timpul citirii, ca aceasta să aducă roade în viața noastră și să ne bucurăm de frumusețea înțelesurilor. Ni s-au păstrat mai multe rugăciuni dinaintea citirii Bibliei, rostite de cei mai mari teologi ai Bisericii, ca să înțelegem că toți avem nevoie să cerem lui Dumnezeu ajutorul când purcedem la citirea cuvântului Său.

Mai sunt câteva lucruri pe care trebuie să le avem în vedere: să citim cu atenție, să cerem ajutorul celor pricepuți dacă nu înțelegem ceva și, mai ales, să citim cu dorința de a pune în viețile noastre îndemnurile din Scriptură. Să ne silim ca ceea ce citim dimineața să facem pe tot parcursul acelei zile. Astfel, cuvintele sfinte vor ajunge să devină viață în noi!

O inimă mult-milostivă

Sf. Martin de Tours

Sfântul Martin s-a născut la anul 316, în cetatea Savaria din Pannonia (Ungaria de azi), din părinți păgâni. Tatăl său a fost ofițer roman, și de aceea tânărul Martin a trebuit să urmeze o carieră militară, chiar în pofida voinței lui, iar drumurile l-au dus în Galia (Franța de azi). Dar pe atunci deja era catehumen în Biserica creștină. El a iubit Sfânta Biserică din tot sufletul, încă din fragedă copilărie.

Într-o iarnă, pe când călătorea împreună cu tovarășii lui înspre orașul Amiens, el a văzut un cerșetor înaintea porților cetății, aproape gol și tremurând de frig. Lui Martin i-a părut rău de el, și a rămas în urma tovarășilor lui. Apoi și-a scos mantia militară și a tăiat-o în două cu sabia. O jumătate i-a dat-o cerșetorului, și înfășurându-se în cealaltă jumătate, a plecat. Venind noaptea, s-a culcat înfrigurat, iar în vis a văzut pe Hristos îmbrăcat în jumătatea de mantie pe care el o dăduse săracului și înconjurat de o mulțime de îngeri, zicându-i: **„Martin**, până încă a nu lua botezul Meu, **cu această haină M-ai îmbrăcat, drept aceea și Eu** de acum în toată lumea **te voi îmbrăca cu slavă**, iar după aceea vei lua Împărăția Cerurilor”.

Atunci Martin a părăsit cu desăvârșire armata și s-a botezat de îndată. La scurt timp după aceea a adus la Sfântul Botez și pe maica lui. Apoi a fost tuns monah în lavra Sfântului Ilarie din Poitiers și s-a închinat vieții desăvârșitelor nevoințe.

Credința Sfântului Martin schimbă viața unui tâlhar

Odată Sfântul Martin călătorea din Franța în Panonia, ca să îi cerceteze pe părinții lui. Când a trecut Alpii, a căzut în mâinile unor tâlhari ucigași de oameni. Unul dintre ei a ridicat sabia ca să îl ucidă, dar Sf. Martin nu a arătat nici o teamă și nici nu s-a clintit, stând cu desăvârșire liniștit, ca și când nimic nu ar fi fost. Tâlharii au rămas uimiți, au pus deoparte săbiile și l-au întrebat pe Sfântul Martin cine este. Sfântul le-a răspuns că este creștin, și prin urmare, nu simte niciodată niciun fel de frică lumească, căci știe că Dumnezeu, după mare mila Lui, stă totdeauna aproape credincioșilor, și mai ales în ceasuri de primejdie. Tâlharii au rămas uimiți de această învățătură nouă și de marea virtute a acestui bărbat al lui Dumnezeu, iar cel care ridicase sabia împotriva Sfântului Martin a crezut în Hristos, s-a botezat, și s-a făcut monah.

Sfântul Martin **a fost fără seamăn de smerit**, și pentru aceasta Domnul i-a dăruit din belșug **harul facerii de minuni, între care al învierii morților și al scoaterii duhurilor necurate.**

Când Sfântul Ilarie de Poitiers a voit ca să îl sfințească preot, el s-a lepădat de această cinste cu lacrimi, rugându-se de episcop să fie lăsat să viețuiască ca simplu monah în pustie. Sfântul Martin a fost sfințit Episcop de Tours împotriva voinței lui. În calitate de episcop, nu a părăsit viața pustnicească. Mânca o singură dată pe zi, spre seară, se ruga toată noaptea și se odihnea pe un sac plin cu cenușă.

Nevoindu-se cu râvnă mare în via Domnului, și luptând cu putere împotriva necuratei erezii ariene, Sfântul Martin și-a dat sfântul lui suflet în mâinile Domnului la anul 397, în 11 noiembrie.

Popularitatea Sfântului Martin în Apus a crescut de-a lungul timpului. Sfântul Paulin de Nola, impresionat de viața acestuia, a întemeiat o mănăstire în orașul său. Curând s-au construit în tot Apusul numeroase mănăstiri și biserici închinate Sfântului Martin. Numai în Franța, astăzi 237 de localități și aproximativ 3600 de biserici îi poartă numele.

Ierarhul a fost apreciat și de clasele înalte. La o sută de ani de la mutarea sa, regele franc Clovis l-a declarat pe Sf. Martin drept ocrotitor al casei regale. Mantia ostășească înjumătățită (numită „cappella”), pe care Sfântul Martin a împărțit-o în tinerețea sa cu săracul, era una dintre cele mai importante relicve ale casei regale carolingiene, păstrându-se în paraclisul unde erau înmormântați regii, motiv pentru care încăperea s-a numit „capelă”.

I.G.

Lucrarea duhovnicească

Pocăința (3)

-repere de înțelegere-

Arhim. Simeon Kraiopoulos

Pocăința ta este psihică sau duhovnicească?

Într-adevăr, una este să tratezi lucrurile din punct de vedere psihic și alta este să le tratezi din punct de vedere duhovnicesc. De regulă, dacă ești format din punct de vedere duhovnicesc, ești și psihic, ceea ce nu este valabil și invers, adică dacă stai bine psihic, implicit stai bine și duhovnicește. Cele două aspecte sunt diferite.

Accept că un psiholog, un psihiatru, prin tratamentul pe care-l administrează, prin psihanaliza și celelalte mijloace pe care le folosește, poate să -l ajute pe omul care suferă de anxietate, care suferă de alte stări psihologice, să se echilibreze, să stea bine pe picioarele lui, să vadă diferit viața și să pășească îndreptat. Admit că poate să-l ajute. Aceasta nu înseamnă, însă, că în acest fel omul este și un bun creștin și înaintat duhovnicește. Prin urmare, **una este terapia psihică și alta este terapia duhovnicească**. Așa cum **una este bucuria pe care o dă echilibrul psihic** pe care-l are cineva, sau bucuria din trăirile psihice pe care le are omul, **cealaltă este bucuria pe care o dăruiește harul lui Dumnezeu**, pe care o oferă Acesta. „Pentru ca bucuria voastră să fie deplină" (Ioan 16, 24), a zis Domnul.

Domnul a grăit despre „pacea pe care Eu v-o dau" (Ioan 14, 27) sau „iubirea pe care Eu v-o dau" (Ioan 15, 9). Una este ceea ce dăruiește Hristos și altceva este ceea ce dobândește cineva pe un fond psihic.

Rugându-se cineva poate să simtă emoție, bucurie și să creadă că este harul lui Dumnezeu, deși nu este. Așa cum, în altă situație, poate să simtă mânie, tristețe, și să creadă că harul a plecat, deși nu este așa! Și într-o situație și în cealaltă, există înlăuntru stări psihice pe măsură. Nu trebuie să le confundăm cu harul lui Dumnezeu. Adică, cineva poate să aibă o stare de bucurie pe un fond psihic și să creadă că are harul lui Dumnezeu, dar să fie un pseudo-sentiment. Sau poate să simtă melancolie, gol apăsător și să creadă că-i lipsește harul lui Dumnezeu.

La fel este și pocăința. De foarte multe ori am întâlnit și am privit oameni cu un soi de **pocăință psihică**. Aceasta **nu este pocăința cea adevărată, dăruită de Dumnezeu**. Să spunem că cineva face o greșeală, care are anumite urmări. O urmare a greșelii este scăderea considerației. Plânge, se îndurerează, arată că se pocăiește, își rupe chiar și hainele pentru că nu a luat seama și a greșit. Această pocăință nu are deloc un caracter duhovnicesc. Este o prefăcătorie. Este un sentiment fals. De exemplu, Iuda s-a pocăit, dar n-a avut înlăuntrul lui pocăința duhovnicească, mântuitoare.

Pocăința autentică aduce în suflet nădejde și odihnă

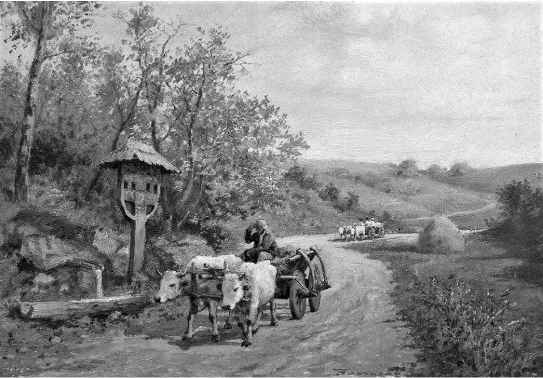
Ca să aveți măsura adevărată a pocăinței, să aveți în vedere faptul că pocăința autentică aduce degrabă nădejdea în Hristos, nădejdea în mila lui Dumnezeu. Ea te face să te sprijini pe milostivirea lui Dumnezeu, să te încredințezi pe iertarea pe care o dă Acesta. Din momentul în care te căiești cu adevărat, vei avea odihnă. Desigur, fără odihna care vine, fără nădejdea care sosește, vei zice „Ajunge cât m-am pocăit!", nu pentru că odihna și nădejdea înrobesc în sens pozitiv.

Adică, **pocăința autentică te face să te încrezi în mila lui Dumnezeu**, iar când simți mila, iertarea lui Dumnezeu, te face să-ți dorești chiar mai mult să te pocăiești. Și, cu cât mai mult te pocăiești, cu atât mai mult simți mila lui Dumnezeu. Această taină este praznic mare, bucurie mare. Da, praznic, să nu va mirați!

Aceasta este pocăința cea adevărată. De aceea este de neînțeles ca cel care se pocăiește corect să deznădăjduiască, să fie cuprins de deznădejde. Adică, unii spun: „Nu pot să mă rog, miam pierdut puterile, nu am dispoziție!", și cred că se găsesc în stare de pocăință și că au înțeles greșeala lor. Acestea sunt manifestări ale egoismului rănit.

Arhim. Neonil Buzilă de la Neamț (†16 nov. 1853)

Văzând că viața duhovnicească în Mănăstirea Neamț era în scădere, starețul Neonil a întocmit pentru obștea sa un nou așezământ călugăresc prin care a îmbinat în chip armonios rugăciunea și nevoința, lucrul mâinilor și slujirea: mărturisirea zilnică a soborului; participarea obligatorie la pravila bisericii, îndeosebi la Utrenie și la Sfânta Liturghie; îndeletnicirea la chilii cu rugăciunea lui Iisus și citirea scrierilor Sfinților Părinți; interzicerea cu desăvârșire a oricărui fel de adunări la chilii; săvârșirea ascultării în mănăstire cu dragoste și fără cârtire; petrecerea soborului în desăvârșită armonie, unitate și smerenie; interzicerea mâncării de carne în obște.

Timpul țăranului român

Ernest Bernea

(†14 nov. 1990)

Prigonit pentru că a iubit pe Dumnezeu și neamul românesc, să-l descoperim în aceste rânduri pe sociologul Ernest Bernea, dar mai ales să ne descoperim pe noi, cei de la origini...

Concepția științifică obișnuită despre timp este una cantitativă. Timpul este pentru noi a patra dimensiune și un instrument de cercetare, iar nu atât o realitate. Țăranul român vede în timp altceva decât noi. Pentru a-l înțelege, trebuie să părăsim punctul de vedere al timpului fizico-matematic, altfel, ceea ce vede țăranul în timp ni se va părea un amestec de elemente dezorganizate și de afirmații contradictorii.

În satul românesc, timpul pare să fie un fenomen mai puțin precis decât al savanților; în preajma sa plutește o atmosferă de vag și insesizabil. Dar aceste caractere vin dintr-un fel mai adânc și mai bogat, mai puternic și mai însemnat pentru viața sufletească a omului, a timpului. **Timpul țăranului român este concret, colorat și activ, la fel și modul în care este exprimat. Este mai puțin măsurat cu ceasul și mai mult măsurat cu sufletul.**

Să luăm un exemplu. În legătură cu începutul zilei, care pentru noi înseamnă o oră sau alta, găsim la țăranul nostru o seamă de expresii care dovedesc multă precizie în deosebirea momentelor, mult mai sigur decât o avem noi obișnuit, când întrebuințăm termenul de dimineață. Iată, bunăoară, aceste momente, cu corespondența pe care o au în ore:

- *„dinspre ziuă"*: momentul când, după expresia plastică a țăranului, se înmoaie întunericul (între orele 3 -4 vara);
- *„zorile"*: atunci când se arată roșeata pe cer (între orele 4-5);
- *„răsăritul"*: momentul când globul roșu al soarelui s-a arătat întreg pe cer (momentul imediat, tot între orele 4-5);
- *„dimineața"*: timpul după răsărit până se ridică soarele mai sus (între orele 5-7).

Dacă trecem la celelalte momente din zi și din noapte, găsim o seamă de momente bine fixate, cu denumiri precise. *Prânzul mic, amiază, prânzul mare, vecernia, chindia, apusul, amurgul, seara, începutul nopții, la culcate, miezul nopții, la cântători*, etc, iată o seamă de momente care pentru noi, cele mai multe, nu au nicio semnificație sau le confundăm unele cu altele, așa cum, de exemplu, apusul, amurgul și seara pare să fie pentru noi unul și același lucru.

În ceea ce privește datele, dacă spunem de exemplu 1 ianuarie sau 20 iulie, pentru țăran nu înseamnă nimic, sau în orice caz nu înseamnă mare lucru. Dacă spunem însă Sf. Vasile sau Sf. Ilie, înseamnă totul. **Ziua** nu este o dată abstractă, incoloră, ci **o dată concretă, cu însușiri proprii**. Țăranul trăiește și poartă viu comemorarea sfântului, simțind prezența și însușirile particulare ale sărbătorilor.

Mai departe: același lucru se petrece și cu unitățile mari ale timpului, așa cum sunt lunile și perioadele. *Gerar, Cireșar* sau *Brumărel* îi spun mai mult țăranului decât ianuarie, iunie sau octombrie, și anume din același motiv: sunt mai vii, mai concrete, mai ale vieții și naturii (cele mai multe dintre ele exprimă ritmul vegetației și al vremii). Putem spune că la țăranul român lunile funcționează mai puțin decât în viața noastră. Aceasta pentru că sunt mai vii în funcția lor perioadele de timp legate de marile evenimente și sărbători care deschid sau închid aceste perioade. Așa sunt *posturile* și *câșlegile* (dulcele) sau, între cele mai mici, săptămânile (mare, albă, a brânzei).

Ceea ce izbește de la prima vedere este **caracterul concret al timpului la țăran**. Timpul matematic este abstract, cel al țăranului este concret. Nu înseamnă că îi lipsește precizia, ci că măsoară în alt chip. Fiind un timp concret, timpul țăranului român este **bogat în însușiri proprii**, adică este un timp **calitativ**. Țăranul face aprecieri asupra unui timp, gândește dacă un moment este mai prielnic, dacă este asemănător cu altul sau deosebit, dacă este legat de alt moment, dacă este oportun sau nu. Gândește dacă un moment are o însușire bună sau rea și o caută pe aceea cu sensuri de rodnicie materială și spirituală. Fiecare moment este privit ca o stare specială, ca o calitate aparte.

De aici faptul că **timpul**, pentru țăranul român, nu este un postulat, o abstracțiune, ci **o realitate concretă**, **un lucru viu**. Și pentru că îl vede ca o realitate, timpul este activ, el are puterile lui, constructive și distructive, iar țăranul înțelege că trebuie să lucreze pentru a înlătura cât mai mult influențele rele și a le promova pe cele bune.

Dintre momentele bune, cel mai prielnic este cel al **duminicii** și al oricărei sărbători. Atunci, **timpul are caracter de puritate, de curățenie, de nelumesc**. Țăranul român are altă atitudine în zilele de duminică și sărbătoare. Sărbătoarea e un punct de dăruire totală a omului către Dumnezeu. Sărbătoarea reprezintă timpul creator prin excelență, când nu atât faptele mărunte rodesc, ci mai ales natura omului este îmbunătățită.